

ویژگی های هنر جلدسازی عثمانی در سده های شانزدهم و هفدهم

میلادی

با تاکید بر آثار نفیس موجود در کتابخانه سلیمانیه و موزه هنر های ترکی و
اسلامی

دکتر مصطفی رستمی ۱

۱ استادیار گروه صنایع دستی و پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه مازندران، ایران

چکیده

هنر جلدسازی به عنوان یکی از شاخه های هنر کتاب آرایی و کتاب سازی در طول تاریخ تمدن اسلامی، پیوسته تحولات و تغییرات قابل توجهی را در جهت گسترش فرهنگ نشر علم و کیفیت بخشی در ارائه ی جذاب و هنرمندانه و حفاظت شایسته از نسخه های علمی تجربه کرده است. این تحولات که از آغازین سده های اسلامی تا اواخر قرن دوازدهم هـ/ق/ هیجدهم م به گونه ای چشم گیر ادامه داشته، از حیث ابداع فنون تجلید، استفاده از مواد و مصالح متنوع و خلق و اجرای ظریف نقش های زیبا بوده است. در این میان نقش هنرمندان ترک و در پی آن هم سوئی سرزمین های هم جوار و دارای فرهنگ مشترک از جمله ایران با آنان در خلق آثار تجلید کتاب های نفیس - به ویژه در سده های شانزدهم و هفدهم میلادی - اجتناب ناپذیر است. این مقاله می کوشد تا ضمن بررسی تاثیر هنر جلدسازی ایران عصر صفویه بر تجلید سرزمین عثمانی، ویژگی های تجلید آثار فاخر عثمانی را در سده های شانزدهم و هفدهم میلادی، از حیث فنی و هنری مورد بررسی قرار دهد.

واژه های کلیدی: هنر جلدسازی، عثمانی، دوران صفویه، ویژگی ها، نقش و طرح.